

Ett massmedialt fenomen

Bidrag från Rune Larsson
2008-09-15

15 september 2008

Ett massmedialt fenomen

I går kväll tittade jag på ett vetenskapsprogram om den mänskliga rasen och dess eventuella framtid. I programmet visades det hur gener påverkar uthålligheten. Ultradistanslöparen Dean Karnazes dök upp springande på en strand, varpå han blev intervjuad. Han användes som ett exempel på extrem uthållighet.

”Han sprang ett maratonlopp om dagen, 50 dagar i rad i alla USA:s 50 delstater. En prestation som knappast ens verkliga ultraatleter skulle våga tänka sig”, sa speakerrösten.

Jag stönade och tog mig för pannan, skrattade, log, skakade på huvudet och skrattade ännu mera. Dean Karnazes, ett massmedialt fenomen, hade ännu en gång lyckats dupera sin omvärld att han är ett fysiskt fenomen.

Karnazes sprang mycket riktigt en sträcka motsvarande ett maratonlopp varje dag i samtliga delstater i USA. Någon tidspress hade han inte. Däremot hade han full uppbackning med all logistik och service av utrustningsföretaget The North Face. När Karnazes joggat sina 42 kilometer i en stat blev han omhändertagen och körd till nästa stat, där han tog sig en ny löptur. Samtidigt som Karnazes lufsade och skjutsades runt sprang svensken Björn Suneson tvärs över kontinenten, från Stilla Havet till Atlanten, en sträcka på 500 mil, motsvarande 119 maratonlopp. Han tillryggalade i genomsnitt 50 kilometer per dag och tog aldrig en vilodag. Björn Suneson hade ingen support över huvud taget. Han transporterade sin utrustning i en kärra som han sköt framför sig. Han fick skaffa mat och logi bäst han kunde, dag efter dag.

Karnazes avslutade sitt ”äventyr” i New York City Marathon. Därefter skulle han springa hem till San Francisco. Han orkade nästan halvvägs innan han gav upp.

Även jag har sprungit tvärs över kontinenten helt utan support och då tillryggalade jag i genomsnitt 64 kilometer, alltså ett och ett halvt maraton, per löpdag. Till skillnad från Suneson tog jag dock fem vilodagar.

Dean Karnazes har lyckats dupera media och en massa människor att han är världens bäste uthållighetsidrottsman. Jag såg en amerikansk kvällsshow, jag tror det var Dave Letterman Show, där Karnazes frågades varför han sprang alla dessa maraton i alla dessa delstater. ”Jag gjorde det för att testa de yttre gränserna av mänsklig uthållighet”, svarade han.

Ett exempel på hur lättlurade mediafolk kan vara är att Outside Magazine i USA gav Dean Karnazes utmärkelsen Best Outdoor Athlete. Han är nästan lika bra som de bättre kvinnliga löparna, till exempel Pam Reed. Hon saknar dock förmågan att totalt utan skam eller hämningar marknadsföra sig själv. Hon är inte en produkt av annat än sin egen förmåga. När hon besegrade Karnazes i ultraloppet Badwater noteras prestationen i förbigående, liksom när hon överträffar hans 300 miles utan avbrott. Karnazes har aldrig presterat några mätbara tävlingsresultat i 24-timmarslöpning, på 100 kilometer, eller några av sportens standarddistanser. Ej heller har han vågat starta i Spartathlon.

Det har däremot Amerikas bäste ultradistanslöpare Scott Jurec gjort. Han har vunnit loppet i hård konkurrens 2006, 2007 och 2008. Jurec har reagerat på att Outside Magazine givit Karnazes utmärkelsen Best Outdoor Athlete. ”Jag skulle skämmas att ta emot det priset om jag vore Karnazes”, sa han. När jag läste det rodnade jag en aning eftersom jag en gång tillsammans med Niclas Mårdfelt tog emot Svenska Roddförbundets finaste utmärkelse Årets Roddare för vår rodd över Atlanten. Ingen av oss hade tävlingsrott i båt förut, och vi blev diskade i tävlingen eftersom vi tog emot hjälp utifrån när vattnet to slut. Och vi blev Årets Roddare! Undrar om någon riktig roddare fnös åt oss. Vi hade dock inte duperat oss till den titeln.

Till Dean Karnazes försvar ska dock sägas att han genererar en massa uppmärksamhet kring Ultradistanslöpningen. Priset vi

får betala för detta är att de verkligen bra utomhusidrottsmännen som Pam Reed och Scott Jurec blir förbigångna.